

Theorie en praktijk van ons Jenaplanonderwijs

Inleiding

Als nieuwe en geïnteresseerde ouder wilt u waarschijnlijk meer weten over de visie en de achtergronden van Jenaplanbasisschool Sint Nicolaas.

Dit verhaal geeft u een beeld van de achtergronden van het Jenaplanconcept. Daarnaast wordt er verteld over de geschiedenis en de identiteit van de school en bevat het een algemeen beeld van de schoolpraktijk.

Maandelijks wordt er een informatiebijeenkomst en een rondleiding door onze school verzorgd. Kijk voor meer informatie en de wijze waarop u zich voor deze bijeenkomst kunt opgeven onder het kopje 'nieuwe ouders'.

De school is net als onze maatschappij volop in beweging en zeker niet af. Er zal altijd een spanning blijven bestaan tussen ideaal en werkelijkheid. Nieuwe dingen ontstaan vanuit dromen, vanuit visie en idealen. Het blijft elk jaar weer een uitdaging om hier samen met team en ouders aan te werken.

Mocht u na lezing nog vragen hebben, dan kunt u contact met de school opnemen.

Jacquelien van Galen
directeur

Geschiedenis

Onze school draagt de naam van de heilige Sint Nicolaas en dat is geen toeval. St. Nicolaas is zowel de beschermheilige van schippers als van kinderen.

Onze school kent namelijk al een lange geschiedenis. Na omzwervingen langs verschillende plaatsen, werd de Sint Nicolaasschool in 1955 opnieuw opgericht in Nijmegen door de broeders van Maastricht. Het belangrijkste doel van deze onderwijscongregatie was:

“Vorming van en onderwijs aan kinderen, met speciale aandacht voor vergeten groepen”.

Aanvankelijk konden alleen de zonen van schippers terecht die dan op het gelijknamige Sint Nicolaasinternaat woonden. In het begin van de jaren zeventig werden school en internaat "gemengd", en liet men ook dochters van schippers toe. Wat later werd de school zelfstandig met een eigen bestuur.

In 1985 werd het lager onderwijs veranderd in het zogenaamde basisonderwijs. Toen ook werd het besluit genomen, dat de aparte schippersscholen op den duur moesten verdwijnen.

In 1992 was het dan zover: de schippersschool Sint Nicolaas werd een 'walschool' en vanaf die tijd waren kinderen uit de omgeving ook welkom. De school die toen nog 68 schipperskinderen telde, groeide binnen een paar jaar uit tot een basisschool met ruim 250 kinderen, die verdeeld werden over 10 stamgroepen. Ook werd er een wachtlijst ingevoerd.

In 1992 werd er binnen onze school een start gemaakt met de invoering van het Jenaplanonderwijs. Er werd gekozen voor het Jenaplanonderwijs, omdat dit concept het beste aansloot bij de werkwijze van de school.

In de zomer van 2010 verhuisden de kinderen van het St. Nicolaasinternaat naar een nieuwe locatie aan de overkant van de Waal. Met deze Waalsprong kwam een einde aan 55 jaar samenwerken van school en internaat.

De school kent inmiddels 11 groepen: drie onderbouwgroepen en vier midden- en vier bovenbouwgroepen. Jaarlijks bezoeken ruim 300 kinderen onze school.

Jenaplanonderwijs

- Ontstaan en groei
- Achtergronden
- Uitgangspunten
- Behoeften
- Doelstellingen

Ontstaan en groei

Rond de jaren twintig van de vorige eeuw ontstond als reactie op het strenge klassikale onderwijs een stroming die reformpedagogiek genoemd wordt. Bekende reformpedagogen zijn Fröbel, Steiner, Montessori en Freinet.

Ook het Jenaplanonderwijs werd toen ontwikkeld door de Duitse hoogleraar in de pedagogiek Peter Petersen (1884 - 1952). Hij bracht zijn ideeën in praktijk op de experimenteerschool van de universiteit van de Duitse stad Jena. Zijn werk is over de hele wereld een inspiratiebron voor mensen die bezig zijn met onderwijsvernieuwing. Sinds de jaren zestig is het Jenaplanonderwijs opgebloeid en steeds opnieuw vertaald naar de huidige tijd. In 1963 ontstond de eerste Jenaplanschool van Nederland, in Utrecht. Momenteel zijn er ruim 200 Jenaplanscholen.

De bloei van het Jenaplanonderwijs is voor een groot deel te verklaren als een reactie op een maatschappij die steeds meer op prestatie en consumptie gericht is, wat natuurlijk ook zijn effect heeft op het onderwijs. Binnen het Jenaplanonderwijs vindt men het belangrijk dat de kinderen zich ook sociaal, onderzoekend en creatief ontwikkelen.

Peter Petersen gaat uit van de mens als totaal. Elk mens heeft het recht om zijn eigen identiteit te vormen en het onderwijs moet daarop aansluiten.

In het huidige reguliere onderwijs is overigens ook een tendens waar te nemen, dat men meer tegemoet wil komen aan de individuele behoeften van een kind.

De uitgangspunten en doelstellingen van het Jenaplanconcept leveren duidelijke steun hiervoor.

Streefmodel

De schooljaren van het kind zijn belangrijke jaren. Zijn vorming en ontwikkeling vinden immers voor een groot deel op school plaats. Het kind zit jaren achtereen, duizenden uren op school. Dat legt een zware verantwoordelijkheid op de school, want die periode dient voor het kind zo zinvol mogelijk te zijn.

Maar wat is zinvol? De ene school denkt daar anders over dan de andere en ook binnen Jenaplanscholen is variatie mogelijk. Het Jenaplanonderwijs vernieuwt steeds opnieuw en past zich aan de schoolpopulatie en de ontwikkeling van de leefomgeving aan. Peter Petersen noemde dit het interpreteerbare streefmodel.

Uitgangspunten

Op een Jenaplanschool staat het kind centraal. De doelstellingen worden voor een deel bepaald door de leerstof, maar ook door de mogelijkheden en interesses van het kind. Er wordt uitgegaan van het feit dat ieder kind anders is, wat als consequentie heeft dat van kinderen niet hetzelfde verlangd kan worden. Er zijn snelle en minder snelle rekenaars en sommige kinderen interesseren zich meer voor techniek dan andere. Daar heb je in het onderwijs rekening mee te houden.

De laatste jaren wordt er vanuit het landelijke Weer Samen Naar Schoolbeleid steeds gepraat over adaptief en passend onderwijs. Dit is onderwijs waarin men uitgaat van verschillen tussen kinderen. Binnen het Jenaplanonderwijs is dat vanzelfsprekend.

Van het feit dat de kinderen van elkaar verschillen wordt in het Jenaplanonderwijs ook dankbaar gebruik gemaakt. Wij stimuleren ze individueel om hun capaciteiten en interesses te ontwikkelen en ook te benutten om anderen te helpen. Daarom worden ze in stamgroepen geplaatst waar kinderen van ongeveer drie verschillende leeftijden bij elkaar zitten.

In het Jenaplanonderwijs wordt het begrip "leren" ruim opgevat: leren heeft te maken met ervaren en ontmoeten van mensen, dieren, dingen en cultuurgoederen. In deze betekenis vindt leren natuurlijk ook buiten school plaats, met dit verschil dat op school kinderen bij elkaar zitten met een groepsleider die als belangrijkste taak heeft de leergebieden voor kinderen uitnodigend, prikkelend en stimulerend te presenteren.

Het gaat bij Jenaplan om het kind in de leerling, waarbij op school geprobeerd wordt om zó bezig te zijn, dat de kinderen geen afstand ervaren tussen het leren binnen en buiten de school. Onderwijs geven aan kinderen zien wij dan ook als een onderdeel van opvoeden.

Behoeften

Om een kind de kans te geven binnen en buiten de school zichzelf te zijn, zou leren op beide plaatsen op dezelfde manier moeten plaatsvinden. Wij kennen vijf grondbehoeften:

- de behoefte aan beweging, niet alleen lichamelijk, maar ook geestelijk;
- de behoefte aan begeleiding, waarbij de opvoeder een gevoel van veiligheid en geborgenheid moet geven;
- de behoefte aan zelfstandig bezig zijn, op eigen niveau, in eigen tempo en vanuit de eigen belangstelling;
- de behoefte anderen op te zoeken, samen dingen te ondernemen en verantwoordelijkheid te dragen;
- de behoefte om zelf iemand te worden en serieus genomen te worden.

Binnen onze school willen we ook aan deze grondbehoeften tegemoetkomen.

Doelstellingen

Met het geven van enkele uitgangspunten en grondbehoeften van het kind zijn we er nog niet. Jenaplanscholen streven ook doelstellingen na die te maken hebben met de manier waarop de stamgroepsleider of instructieleerkracht met de kinderen omgaat. Jenaplanscholen streven ernaar kinderen zo op te voeden dat ze niet onverschillig staan tegenover problemen van andere mensen. Sterker nog, ze moeten zich er juist bij betrokken voelen en proberen een constructieve bijdrage te leveren aan de oplossing van die problemen, waarbij ze gebruikmaken van hun eigen capaciteiten. Dat betekent uitgaan van een gelijkwaardigheid

van mensen. Er is dan ook geen waardeverschil tussen kinderen onderling, noch tussen groepsleider en kinderen. Om te kunnen komen tot betrokkenheid en gelijkwaardigheid is het belangrijk dat de kinderen leren inzien dat praten met elkaar, luisteren naar elkaar, kortom met elkaar in gesprek treden belangrijk is. In dat gesprek moeten zowel de stamgroepsleider als de kinderen leren hun eigen ideeën en handelen ter discussie te stellen. Een Jenaplanschool is beslist geen antiautoritaire school. Jenaplan wil kinderen leren dat vrijheid alles te maken heeft met begrippen als verantwoordelijkheid, solidariteit en gemeenschappelijkheid, kinderen laten inzien dat je eigen streven naar vrijheid beperkende gevolgen kan hebben voor anderen.

De missie en visie van onze school

Sinds april 1995 is onze school aangesloten bij de Nederlandse Jenaplanvereniging, kortweg de NJPV. We onderschrijven de twintig basisprincipes van het Jenaplanonderwijs en werken samen met andere Jenaplanscholen. Daarmee zijn we een erkende Jenaplanschool. Jenaplanscholen streven ernaar kinderen zo op te voeden dat ze open staan voor problemen van andere mensen.

Deze principes hebben twee functies. Ze geven ten eerste een gemeenschappelijke basis van waaruit Jenaplanscholen willen werken. Ten tweede geven ze een richting aan voor het denken en handelen.

Basisprincipes over de mens:

1. Elk mens is uniek, met eigen waarden en waardigheid die onvervangbaar zijn.
2. Elk mens heeft, ongeacht zijn ras, nationaliteit, geslacht, seksuele geaardheid, sociaal milieu, religie of levensbeschouwing het recht een eigen identiteit te ontwikkelen, die in ieder geval gekenmerkt wordt door zelfstandigheid, kritisch bewustzijn, creativiteit en gerichtheid op sociale rechtvaardigheid.
3. Elk mens heeft voor het ontwikkelen van zijn eigen identiteit persoonlijke relaties nodig met de zintuiglijk waarneembare en de niet zintuiglijk ervaarbare werkelijkheid.
4. Elk mens wordt steeds als totale persoon erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken.

Even een korte uitleg als voorbeeld:

Mensen zijn meer dan "dat is een handige bliksem" of "dat is een lief kind". We willen met deze uitspraak aangeven dat we kinderen en volwassenen in en rond de school moeten benaderen als mensen met eigen waarde en vele, vaak rijke mogelijkheden. Dat kan als we niet alleen op het uiterlijk letten, niet alleen aandacht geven aan het nut dat die ander voor ons kan hebben, . We proberen die ander ook achter de uiterlijke kenmerken te leren kennen en waarderen. Dat betekent dat we het onderwijs zo organiseren dat "hoofd, hart en handen samen actief zijn".

Basisprincipes over de maatschappij

5. Elk mens wordt als cultuurvernieuwer erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken.
6. Mensen moeten werken aan een samenleving die ieders onvervangbare waarde en waardigheid respecteert. Mensen moeten werken aan een samenleving die ruimte en stimulansen biedt voor ieders identiteitsontwikkeling.
7. Mensen moeten werken aan een samenleving die ruimte en stimulansen biedt voor ieders identiteitsontwikkeling.
8. Mensen moeten werken aan een samenleving waarin rechtvaardig, vreedzaam en constructief met verschillen en veranderingen wordt omgegaan.
9. Mensen moeten werken aan een samenleving die respectvol en zorgvuldig aarde en wereldruimte beheert.
10. Mensen moeten werken aan een samenleving die de natuurlijke hulpbronnen in verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties gebruikt.

Even een korte uitleg over dit basisprincipe:

Bij hulpbronnen denken we o.a. aan planten, dieren en mineralen als het om de natuur gaat, aan vele cultuurgoederen ook, van werktuigen tot gebouwen en boeken in bibliotheken. Heel

wat daarvan is onvervangbaar. Als we willen dat volgende generaties ook kunnen beschikken over voedsel, energie en duurzame goederen, dan moeten we zuinig zijn met wat de aarde biedt en mensen maken.

In de school proberen we dit op twee niveaus terug te laten komen:

- *in de leerinhouden. Daarin leren kinderen om te gaan met de vele hulpbronnen en het gebruik ervan.*
- *In de omgang met die hulpbronnen op school: van de omgeving van de school tot allerlei onderwijsmiddelen en het schoolgebouw.*

Basisprincipes over opvoeding en onderwijs:

11. De school is een relatief, autonome, coöperatieve organisatie van betrokkenen.
12. In de school hebben de volwassenen de taak de voorgaande uitspraken over mens en samenleving tot pedagogisch uitgangspunt van hun handelen te maken
13. In de school wordt de leerstof zowel ontleend aan de leef- en belevingswereld van de kinderen als aan de cultuurgooderen die in de maatschappij als belangrijke middelen worden beschouwd voor de hier geschetste ontwikkeling van personen en samenleving
14. In de school wordt het onderwijs uitgevoerd in pedagogische situaties en met behulp van pedagogische onderwijsmiddelen.

Een korte uitleg van dit principe:

Het pedagogische staat voorop. Dat staat beschreven in de eerste tien basisprincipes. Om dat recht te doen betekent dat b.v. dat er leermiddelen worden gebruikt die zelfstandig werken mogelijk maken, dat we interactief willen leren dus van en met elkaar en dat de school en het schoolterrein ingericht worden samen met de kinderen.

15. In de school wordt het onderwijs vorm gegeven door een ritmische afwisseling van de basisactiviteiten gesprek, spel, werk en viering.
16. In de school vindt overwegend heterogene groepering van kinderen plaats.

Een korte uitleg:

Heterogeen slaat op verschillen in leeftijd, maar ook in niveau en interesse. Het betekent ook dat wij de verschillen tussen de kinderen als positief ervaren. We brengen de verschillende kinderen samen: meisjes en jongens, kinderen uit verschillende sociale en etnische herkomst. Daarom hebben wij stamgroepen van drie jaargangen en daarbinnen tafelgroepen en soms keuzegroepen. Heterogeen betekent ook dat wij proberen elk kind zoveel mogelijk te bieden wat het voor zijn of haar ontwikkeling nodig heeft.

17. In de school wisselen ontwikkelend onderwijs en zelfstandig spelen en leren van kinderen elkaar af.
18. In de school nemen ontdekkend leren en groepenwerk een belangrijke plaats in.
19. In de school vinden gedrags- en prestatiebeoordeling van een kind zoveel mogelijk plaats vanuit de eigen ontwikkelingsgeschiedenis van dat kind en in overleg met hem.
20. In de school worden veranderingen gezien als een nooit eindigend proces, gestuurd door een consequente wisselwerking tussen doen en denken.

Uitleg van dit basisprincipe:

Veranderingen in school zijn regelmatig nodig, omdat mensen steeds anders zijn en de samenleving daardoor verandert. Het heen en weer gaan tussen doen en denken betekent: werken met kinderen en op bepaalde tijden daar als individu of met anderen over na te denken. Waarom deed ik wat ik deed, waarom zo en met welk gevolg?

Uitwerking voor onze school

In het bijzonder staan wij op de Sint Nicolaasschool voor....

1. Een goede sfeer

We vormen een leef- en werkgemeenschap waarin team, kinderen en ouders in een goede sfeer met elkaar werken.

Begrippen als

- openheid
- respect
- veiligheid
- betrokkenheid
- zorgzaamheid
- gemeenschappelijkheid en
- zelfreflectie

krijgen daarin een plek.

2. Een veilige omgeving

We bieden de kinderen een veilige omgeving. Hierbij zijn regels nodig. Deze regels worden niet van tevoren als een reglement opgesteld, maar ontstaan vanuit behoeften. Waar nodig zullen regels steeds bijgesteld worden.

We leren kinderen respectvol met hun omgeving om te gaan en we vragen dat ook van onszelf.

We creëren een leeromgeving die uitnodigend is en prikkelend.

3. Totaal-ontwikkeling

Het kind ontwikkelt zich optimaal op alle terreinen en wordt hierin door ons zo goed mogelijk gevolgd en begeleid. Vanuit geborgenheid en vertrouwen worden vaardigheden aangeleerd op sociaal (ik en de ander) emotioneel (ik en gevoel), motorisch (ik en bewegen), cognitief (ik en leren) en creatief (ik en vindingrijkheid) gebied, met als doel bij te dragen in de ontwikkeling tot een zelfstandig en positief kritisch denkend mens

We gaan uit van de eigen mogelijkheden van ieder individu.

Expliciet wordt invulling gegeven aan de begrippen:

- zelfstandigheid
- samenwerking
- verantwoordelijkheid
- zelfvertrouwen

We gaan ervan uit dat kinderen verschillend zijn. We willen voor **alle** kinderen een goede leer- en werkomgeving creëren.

We accepteren verschillen om zo van en met elkaar te leren.

De school draagt zorg voor een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen van 4 tot circa 13 jaar.

4. Basisactiviteiten

Peter Petersen gaf aan, dat mensen in hun leven, spelen, werken, vieren en communiceren.

Deze basisactiviteiten vind je in ons concept terug. Gesprek, werk, spel en viering worden zo ritmisch mogelijk binnen het weekrooster afgewisseld.

5. Wereldoriëntatie als hart van het onderwijs

Kinderen oriënteren zich op de wereld om hen heen. Daarvoor hebben ze een aantal vaardigheden nodig die door de jaren heen worden aangeboden zoals: lezen, rekenen, schrijven, verslagen maken, vragen stellen, naslagwerken gebruiken en dergelijke.

Vanuit onze katholieke identiteit is er aandacht voor zinzoekend en levensbeschouwelijk onderwijs.

Kinderen en leerkrachten krijgen ruimte om een eigen bijdrage te leveren aan de invulling van projecten.

Identiteit

Onze school is een katholieke basisschool die valt onder de katholieke stichting St. Josephscholen. Onze school is verankerd in de traditie van het Christendom. De uitgangspunten daarvan sluiten naadloos aan bij het Jenaplanconcept.

In een werkdocument van het bestuur van de stichting staat de volgende christelijk culturele opdracht beschreven:

Op de scholen van de stichting St. Josephscholen werken wij aan onderwijs:

1. met een goed pedagogisch en agogisch klimaat;
2. gericht op ontplooiing van kinderen;
3. op maat;
4. voor alle kinderen ongeacht ras, godsdienst en geaardheid;
5. gericht op de meer-dimensionaliteit van het bestaan;
6. gericht op een betere samenleving;
7. gericht op kwaliteit.

Naast de dagelijkse dingen (ervaringscatechese) komen in de projecten steeds thema's terug zoals: vrede, bijbel, schepping en afscheid, de kerkelijke feesten als Pasen, Kerstmis en Pinksteren, het Christendom en andere levensbeschouwingen.

De praktijk

De stamgroep

Als belangrijkste groeperingsvorm kennen wij de stamgroep. Deze stamgroep bestaat uit een groep (klas) kinderen van meestal drie leeftijden.

Bij ons op school zien de stamgroepen er zo uit:

ONDERBOUW voor kinderen van 4 tot 6 jaar in de groepen:
Bijtjes, Vlinders en Lieveheersbeestjes.

MIDDENBOUW voor kinderen van 6 tot 9 jaar in de groepen:
Ijsberen, Zeehonden, Zeepaardjes en Kikkers.

BOVENBOUW voor kinderen van 9 tot 12 jaar in de groepen:
Stokstaarten, Panda's, Koala's en Tijgers.

In de stamgroep werken en spelen kinderen van drie leeftijden samen, onder begeleiding van een stamgroepleid(st)er. We gaan uit van de kracht van de stamgroep. Kinderen leren en spelen met elkaar.

Ieder jaar gaat een derde deel van zo'n stamgroep naar de volgende bouw en komen er jonge kinderen bij. Dat houdt in dat de kinderen achtereenvolgens jongste, middelste en oudste in een groep zijn, waardoor zij veelzijdige en meestal zeer positieve ervaringen opdoen. Naast de stamgroep kennen wij nog andere groeperingsvormen zoals instructiegroepen (bij rekenen bijvoorbeeld) en tafelgroepen (groepjes in de stamgroep waarin kinderen van verschillende leeftijd met hun tafeltjes bij elkaar zitten). Tijdens de projecten van wereldoriëntatie kiezen de kinderen soms hun eigen groepje om op dat moment mee samen te werken. Ook kunnen kinderen, als ze dat willen, alleen werken.

Het jonge kind

In de onderbouw staat de brede ontwikkeling van de kinderen centraal. Tijdens de basisactiviteiten gesprek, werk, spel en viering worden alle belangrijke ontwikkelingsgebieden gestimuleerd.

In de onderbouw is er veel ruimte voor eigen initiatief en wordt er ingegaan op de behoefte en interesse van kinderen. 's Morgens werken de kinderen in de eigenstamgroep. 's Middags is er gekozen om groepsdoorbrekend te werken in het speelwerkuur. Tijdens die periode gaan de deuren van alle stamgroepen open en mogen de kinderen kiezen om te werken in het bewegingslokaal, in het creatieve lokaal (het atelier), in het werkjeslokaal, in het computerlokaal en op de gang.

Elke week wordt er dan iets nieuws aangeboden in elk lokaal, zodat de kinderen gestimuleerd worden om nieuwe ervaringen op te doen. Per week wordt er door de leerkrachten van lokaal gewisseld. De ervaring leert, dat jonge kleuters graag met hun juf meegaan en zo in alle lokalen werken. De meeste kinderen weten na een tijdje precies wat ze graag kiezen.

Alle kinderen worden geobserveerd en er wordt bijgehouden wat kinderen kiezen. Mocht een bepaald ontwikkelingsgebied in het gedrang dreigen te komen, dan beslist de juf dat bepaalde activiteiten verplicht zijn.

De basisactiviteiten

Gesprek

- *"Weet je wat ik net zag? Een heel mooi blad met gaten er in!"*
- *"Hoe zou dat komen, denk je?" - "Je hebt er zeker met een stokje doorheen geprikt."*
- *"Het lijkt wel alsof Rupsje-nooit-genoeg er door heen is gekropen!" - "Ik denk ... dat een beest heel veel honger had."*

Eigenlijk zijn we de hele dag bezig met gesprekken voeren, mensen onderling, kinderen onderling, kind - groepsleider, ga maar door. Gesprek is de belangrijkste van de vier basisactiviteiten. Het kind wordt in een sprekende wereld geboren, de taal van anderen roept op tot activiteit.

Door met elkaar te praten leren we verwoorden waar we mee bezig zijn, leren we naar anderen te luisteren en begrip voor een ander te krijgen. Door samen over een onderwerp te praten, leren we een mening te vormen en leren we gaandeweg de wereld te ontdekken. Een kringgesprek heeft veel kans van slagen als het onderwerp binnen de leefwereld van de kinderen valt. Dan is er sprake van wezenlijke betrokkenheid.

De kring is bij ons een vast onderdeel van de dag waarin het gesprek centraal staat. We kennen een open- en een gesloten kring.

Tijdens een open kringgesprek is het onderwerp niet vastgelegd, zoals bij de weekendkring. Maar ook bepaalde gebeurtenissen kunnen aanleiding geven voor een open kringgesprek. Wanneer een kind gepest wordt bijvoorbeeld of wanneer er in de groep dingen spelen. Dit kan overigens ook in een klein groepje besproken worden of met het kind alleen.

In een gesloten kring staat het onderwerp vast. Voorbeelden zijn:

- boekpromotie kring;
- een reken- of taalkring;
- kind-van-de-week kring.
- stellingkring;
- nieuwskring

Spel

"Kinderen die elkaar achterna rennen met een takje, die achter een boom gaan zitten en "Knal!" roepen. Bij diezelfde boom vegen enkele kinderen de blaadjes van de grond om er een hut van te maken. Naast hun "muur" is een kuiltje in de grond, waaromheen kinderen liggen die verdiept zijn in hun knikkerspel."

Kinderen die eindeloos herhalen en zichzelf proberen te verbeteren bij het touwtjespringen en kinderen die zich proberen in te leven in een drama-activiteit zijn aan het spelen. Ze leren bij deze activiteiten met hun hele lijf.

Bij spel speelt een belangrijke rol:

- de bouw- en poppenhoek;

- poppenkastspel;
- dramatische expressie;
- buitenspel;
- bewegingsonderwijs;
- gezelschapsspelen en dergelijke.

In zowel de onder-, midden-, als bovenbouw leren kinderen door middel van spel. Zo kennen we in onze onderbouw de dagelijkse speelwerkuren. Net zoals er elke dag gelegenheid is om buiten te spelen. In ons gymnastieklokaal vinden er iedere week spel- en bewegingslessen plaats voor alle groepen.

Werk

Na de kring gaan de kinderen van de stamgroepen aan het werk. Eerst vindt er in de midden- en bovenbouw een rekeninstructie plaats. Bij ons wordt vanaf groep 3 reken- en schrijfinstructie gegeven binnen de jaargroep.

Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld alle kinderen van groep 3 tijdens het instructie-uur bij elkaar zitten zonder kinderen uit andere jaargroepen. In groep 5 komt daar de scholing van topografie en verkeer bij. In de bovenbouw wordt ook instructie Engels gegeven.

De kinderen gaan dan naar hun instructiegroep. Daarna is er ruimte voor taal- en leesactiviteiten. In de stamgroep worden kleine groepjes kinderen aan de instructietafel geroepen om een korte en effectieve instructie te krijgen. De andere kinderen gaan zelfstandig aan het werk met hun weektaak. Regelmatig werken kinderen aan de computer en ook zie je kinderen samen een opdracht maken en elkaar helpen.

Werk is de basisactiviteit waar de kinderen zich in het algemeen het meeste mee bezighouden. Inhoudelijk bestaat het werk uit bijvoorbeeld het omgaan met ontwikkelingsmateriaal, Nederlandse en Engelse taal, rekenen en wereldoriëntatie. Scholen zijn niet geheel vrij in de aanpak van de basisvaardigheden. De overheid stelt eisen in de vorm van kerndoelen. Dit zijn de minimumdoelen die aan het eind van de basisschool moet worden bereikt.

Onze school werkt, net als de meeste scholen, met landelijk in gebruik zijnde boeken en werkboekjes die samen een methode voor een vakgebied vormen.

Daarnaast gebruiken we eigen methoden of passen we een bestaande methode aan de mogelijkheden van de (individuele) leerlingen aan.

Methoden

Voor het werk maken wij gebruik van de volgende methoden:

In de onderbouw wordt gewerkt met Onderbouwd, een werkwijze waarin de verschillend leergebieden een plek hebben

Nederlandse taal en spelling : Taal in Beeld en Spelling in beeld

Begrijpend en studerend lezen: Nieuwsbegrip

Lezen : Veilig Leren Lezen

Rekenen : Wizwijs

Schrijven onderbouw : Schrijfdans

Schrijven midden/bovenbouw : Novoskript

Verkeer : Op voeten en fietsen"

Inscholing topografie bovenbouw : Werkboek bij de Junior Bosatlas

Viering

"Er klinkt zachte rustige muziek. Op het podium bewegen prachtig aangeklede kinderen zich alsof ze poppen aan een touwtje zijn. Andere kinderen zijn de poppenspelers. In de aula kijkt de rest van de school met open mond toe. Aan het eind kijken de spelers met rode wangen trots en opgelucht in het rond. Er klinkt een daverend applaus. De spelers gaan terug naar hun eigen plaats. Dan mogen alle jarigen van de afgelopen week naar voren komen."

Met behulp van vieringen kunnen we ervoor zorgen dat kinderen zich thuis voelen in de groep en in de school. Tijdens die vieringen beleven we immers hoe goed het is om samen te zijn. Vieren komt tot uitdrukking in projectopeningen, in week- en jaarsluitingen, verjaardagen en feesten, zoals de sinterklaas-, carnaval- en paasviering. Daarnaast vieren wij jaarlijks de samenhangende feesten rondom de advent; het feest van Sint Maarten met een

lampionnenoptocht door de wijk en een kampvuur op het speelplein, de advent met kaarsen in de aula en kerst met een buffet en gezamenlijk zingen buiten.

De vastentijd wordt in samenhang met carnaval en Pasen gevierd. De vastenactie is een jaarlijks hoogtepunt. Op die dag vinden er diverse activiteiten plaats om geld op te halen voor een goed doel.

"Er is iets te vieren" betekent niet altijd "We gaan een feestje bouwen". Vieren kan ook wanneer we als stamgroep of school samen stilstaan bij een gebeurtenis, onderwerp of feest door middel van zang en muziek, woord en gebaar, beweging en dans. Door te vieren leren kinderen ook durven optreden, het ontwikkelt hun fantasie en creativiteit en brengt hun gevoel bij voor stijl, mooie dingen, ontroering en humor. Het leert de kinderen ook respect te hebben voor ieders inbreng. Een viering is een van de levende zaken in de school waarin iedereen samenkomt.

Overige activiteiten

Speelwerkuur en taal/leesuur

Een paar kinderen spelen in de zandbak, andere kinderen spelen met blokken, weer andere kinderen spelen met water en er zijn ook kinderen die kleien. En dat allemaal op hetzelfde tijdstip. Een paar lokalen verder lijkt het ook alsof de kinderen maar wat doen. De één is bezig met een verhaal schrijven, de ander met spelling en weer een ander kind zit een boek te lezen. Een kind oefent met taal op de computer en daar oefenen twee kinderen samen een dictee. De stamgroepleidster zit aan de instructietafel en geeft een kleine groep kinderen een spellinginstructie.

Het speelwerkuur in de onderbouw en het taal/ leesuur in midden- en bovenbouw beslaat bij ons een werksituatie van ongeveer een uur tot anderhalf uur. (afhankelijk van de bouw waarin een kind zit).

In overleg met de stamgroepleiding bepalen de kinderen:

- wat ze gaan doen;
- hoe ze dat gaan doen;
- met wie ze dat doen;
- wanneer ze dat gaan doen;
- hoelang ze dat gaan doen.

Ze kunnen dan alleen of samen bezig zijn met:

- het verfijnen van de motoriek;
- het omgaan met ontwikkelingsmateriaal;
- het oefenen van vaardigheden op het gebied van schrijven, lezen, taal, en spelling;
- het schrijven en illustreren van eigen teksten in de vorm van een verslag over een gekozen onderwerp of in de vorm van creatief schrijven(stellen).

De activiteiten waaruit de kinderen een keuze kunnen maken, verschillen per bouw.

Keuzecursus

In de midden- en bovenbouw hebben wij in het jaar twee keer een blok van drie weken waarin gewerkt wordt aan de keuzecursus. Tijdens deze cursusbijeenkomst van ruim een uur, werken kinderen in kleine gemengde groepjes. Er wordt gekookt, getrommeld, gezongen, gekleed, en nog veel meer. De kinderen kiezen zelf waar ze drie weken aan gaan werken.

Computers

Met ICT (informatie en communicatietechnologie) willen we het gebruik van multimedia stimuleren in het onderwijs. Computers worden de hele dag ingezet bij bijvoorbeeld de instructie, tijdens het zelfstandig werken, tijdens remedial teaching en tijdens wereldoriëntatie. In alle stamgroepen staan computers en er wordt gewerkt met digiborden.

Wereldoriëntatie

Wereldoriëntatie speelt op Jenaplanscholen een centrale rol. Het belangrijkste doel van ons onderwijs is kinderen de werkelijkheid leren kennen en ze voor te bereiden op hun eigen plaats daarin. Kinderen ervaren de wereld om hen heen niet als losse stukjes, maar als één geheel. En juist daarom is wereldoriëntatie (WO) een belangrijk deel van ons onderwijs. Alle andere vakken vormen het gereedschap waarmee je de wereld om je heen goed kunt verkennen.

Een aantal keren per jaar werken we aan een gezamenlijk schoolproject.

Naast deze schoolprojecten heeft elke bouw zijn eigen projecten. Ook werken kinderen individueel of in kleine groepjes aan een onderwerp en brengen ze daarover verslag uit aan de stamgroep. Hiervoor maken ze gebruik van het documentatiecentrum. Ook worden er regelmatig boeken geleend van de openbare bibliotheek. Iedere stamgroep heeft een eigen abonnement. Ouders gaan regelmatig naar de bibliotheek om nieuwe boeken uit te zoeken.

Excursie

Incidenteel bezoeken kinderen (in stamgroep verband of in kleine groepjes) bijvoorbeeld de bakker of het natuurmuseum. Dit is afhankelijk van het project.

Deskundigen

Regelmatig worden er mensen uitgenodigd om wat te vertellen en te laten zien over hun specifieke vakgebied. We maken graag gebruik van de kennis en ervaring van ouders.

Schooltuin

Alle kinderen werken af en toe in de schooltuin. Elke stamgroep van de midden- en bovenbouw heeft een eigen tuintje. De onderbouw heeft een gezamenlijke tuin.

Weeksluiting

Wij houden iedere week op vrijdag de weeksluiting van 13.15-13.45 uur. Daarin brengen we zaken naar voren die in de loop van de week in de stamgroep aan de orde zijn geweest. Dat gebeurt veelal in de vorm van liedjes, gedichten, verhalen, toneelspel en muziek. Verder verwelkomen we nieuwe kinderen en zingen we voor de jarigen van die week. Ouders zijn hierbij van harte welkom. Ouders wordt gevraagd om op tijd aanwezig te zijn. De buitendeuren gaan namelijk op tijd dicht om de viering niet te verstoren. Wanneer u dan te laat bent, moet u buiten wachten.

Kamp

De kinderen van de bovenbouw gaan aan het begin van het schooljaar op kamp. Zo hebben de kinderen de mogelijkheid om elkaar aan het begin van het nieuwe schooljaar goed te leren kennen. De hele bovenbouw gaat naar één locatie. Overdag wordt er in stamgroep verband gewerkt en 's avonds ontmoeten alle kinderen elkaar in activiteiten voor de hele bovenbouw.

Themadag

De onder- en middenbouw organiseren eveneens in het kader van kennismaking een themadag aan het begin van het schooljaar.

De kinderen

Wennen

Wanneer een kind op onze school geplaatst is, krijgt het een maand voordat het vier jaar wordt een uitnodiging om te komen wennen op school. Alle kinderen mogen drie dagdelen oefenen voordat ze vier jaar worden.

In de uitnodigingsbrief wordt u ook geïnformeerd over de zaken die het kind mee naar school moet nemen.

De ouders

Inleiding

Er zijn op onze school veel ouders die een bijdrage willen leveren aan kwalitatief goed onderwijs voor hun kinderen. Voor de kinderen is het een prettig gevoel dat hun ouders weten hoe het er op school aan toe gaat. Uit onderzoek is gebleken dat naarmate ouders actiever betrokken zijn bij de school, de leerresultaten bij de kinderen toenemen.

Ouders helpen met heel veel onderdelen van de school. Er zijn contactouders, leesouders, pluisouders, verkeersbrigadiers, kampouders, en nog veel meer. Ook zijn er ouders actief in de oudervereniging en de medezeggenschapsraad. Zo denken ouders vanuit hun verantwoordelijkheid mee over de gang van zaken en nemen bepaalde activiteiten als de organisatie van de avondvierdaagse en het Sint Maartenfeest voor hun rekening. Daarnaast vindt het team het belangrijk om de ouders goed te informeren over de ontwikkeling van hun kind en de schoolontwikkeling. Bij dit alles is een goede communicatie van groot belang. Bij ons op school kent die communicatie verschillende wegen:

Het rechtstreekse contact met de leerkracht

Op onze school mogen de ouders hun kinderen tot in het lokaal brengen. Vaak is er dan de gelegenheid om met de stamgroepleiding wat informatie uit te wisselen. Als er vragen of zorgen zijn over uw kind, kunt u een gesprek aanvragen met de stamgroepleiding. De stamgroepleiding kan de ouders ook zelf uitnodigen voor een gesprek op school.

Contactouders

Per stamgroep zijn er twee of meer contactouders. Zij ondersteunen enerzijds de leerkracht in het contact naar de ouders toe en proberen anderzijds de drempel voor ouders te verlagen. Deze ondersteunende rol wordt door de contactouders in onderling overleg en met de stamgroepleiding ingevuld. Zij worden hierin regelmatig bijgestaan door de Oudervereniging. Zo kunnen nieuwe ouders met allerlei vragen door contactouders worden opgevangen en worden leerkrachten geholpen bij het vinden van vrijwilligers voor allerlei taken en activiteiten. De namen van de contactouders worden aan het begin van het nieuwe schooljaar bekendgemaakt.

Ouderparticipatie

Zoals u al hebt kunnen lezen, helpen veel ouders mee op school. Veel activiteiten die op of rond de school plaatsvinden kunnen wij uitvoeren dankzij de bijdrage van ouders. U kunt op veel manieren de kinderen of de leerkrachten tot steun zijn. U kunt intekenen om eens een dagje te helpen. Bijvoorbeeld helpen bij de sportdag, een lokaal in- of uitruimen of thuis boeken plastificeren. We vragen ook ouders voor meer structurele hulp, zoals het contactouderschap. We vinden het fijn wanneer ouders bijvoorbeeld het hele jaar of een gedeelte hiervan een groepje kinderen bij het lezen willen begeleiden. De hulpvragen worden via de ouderportal Safeschool of via de schoolkrant 'De Loopplank', die eens per twee weken uitkomt en gesteld.

Stamgroepavond

Aan het begin van het nieuwe schooljaar is er een stamgroepavond voor de ouders waarbij u kennis kunt maken met de stamgroepleiding van uw kind(eren). Op deze avond wordt u nader geïnformeerd over de gang van zaken in de groep. U krijgt bovendien gelegenheid tot het stellen van algemene vragen.

Kijken

Het is altijd mogelijk om met de stamgroepleiding van uw kind een afspraak te maken, om in de groep te komen kijken.

Tot slot

Opgeven

Wanneer u na lezing geïnteresseerd bent geraakt in de school en uw kind zou willen inschrijven, ga dan naar de site van de gemeente Nijmegen: www.schoolwijzernijmegen.nl. De inschrijving loopt via de gemeentelijke centrale inschrijving. Via de Schoolwijzer Nijmegen kunt u uw kind aanmelden voor alle groepen. U mag uw kind aanmelden vanaf de leeftijd van 2 jaar en 9 maanden. U kunt uw kind het hele jaar door aanmelden. Doet u dat voor 1 maart voorafgaand aan de start van het schooljaar, dan heeft u de meeste kans dat uw kind een plek krijgt op een school van uw voorkeur.

Via de centrale aanmelding worden de beschikbare plekken op basisscholen eerlijk, rechtvaardig en helder verdeeld. Voor het toewijzen van schoolplekken hanteert Schoolwijzer namelijk spel- en voorrangregels die gelden voor alle aanmeldingen en alle scholen. Regels die voorrang geven aan broertjes en zusjes, aan kinderen uit de buurt en aan kinderen die positief bijdragen aan de verhouding kansarme en kansrijke leerlingen.

Scholen geven jaarlijks aan wat hun plafond is. Ons schoolplafond is 320 kinderen.

Een kijkje nemen

U kunt dus voor een rondleiding contact opnemen met de coördinator van de onderbouw, Marijke Cornelisse. Een keer per maand organiseert ze rondleidingen door de school en beantwoordt ze vragen.

Zie verder op de site onder het kopje 'nieuwe ouders'.

We hopen van u te horen!!!!